

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023/2024-2025/2026
(skrajne daty)
Rok akademicki 2024/2025

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Komunikacja interkulturowa w biznesie
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych UR
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Neofilologii, Katedra Germanistyki
Kierunek studiów	filologia germańska
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	studia stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok II, semestr 4
Rodzaj przedmiotu	specjalizacyjny, obowiązkowy
Język wykładowy	język niemiecki
Koordynator	dr hab. Krystyna Miłułka, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	pracownicy Katedry Germanistyki

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
4	30								2

1.2. Sposób realizacji zajęć

X zajęcia w formie tradycyjnej

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

Zaliczenie z oceną,

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Znajomość języka wykładowego co najmniej na poziomie B2.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Zapoznanie studentów z podstawową terminologią z zakresu komunikacji interkulturowej.
C ₂	Zapoznanie studentów z konwencjami warunkującymi zachowanie werbalne i niewerbalne w obrębie wybranych kultur o granicach politycznych i geograficznych.
C ₃	Rozwijanie u studentów umiejętności diagnozowania różnic kulturowych pomiędzy kulturą własną i obcą oraz nazywania i wyjaśniania ich przyczyn.
C ₄	Kształtowanie u studentów umiejętności poszanowania dla braku jednoznaczności oraz ostrożności w wyrażaniu opinii i ocenianiu członków innych grup kulturowych.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student zna i rozumie znaczenie języka i szeroko rozumianej kultury w obrębie studiów filologicznych oraz posiada uporządkowaną wiedzę ogólną obejmującą terminologię używaną w obrębie komunikacji interkulturowej, rozumie jej źródła oraz zastosowanie w pokrewnych dyscyplinach naukowych,	K_Wo2 K_Wo3
EK_02	zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów/komponentów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w zakresie antropologii kultury, psychologii społecznej, językoznawstwa i kulturoznawstwa,	K_Wo4 K_Wo8
EK_03	potrafi wykorzystywać i stosować w praktyce zdobytą i ugruntowaną wiedzę z zakresu komunikacji interkulturowej oraz sprawnie posługiwać się niemiecko-języczną terminologią właściwą dla tej dyscypliny podczas analizowania wybranych zagadnień teoretycznych, jak i wybranych krytycznych sytuacji interakcyjnych,	K_Uo1 K_Uo3
EK_04	potrafi rozpoznać różne rodzaje elementy/ aspekty/ płaszczyzny kultury oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym, wykorzystując przy tym m.in. narzędzia technologii informacyjno-komunikacyjnych,	K_Uo4
EK_05	potrafi aktywnie uczestniczyć w wymianie poglądów w języku niemieckim – prezentować, wartościować i ewaluować różne opinie, poglądy i stanowiska w zakresie	K_Uo5 K_Uo8 K_U11

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

	tematycznym obejmującym zjawiska komunikacji interkulturowej, potrafi współdziałać i pracować w zespole podczas realizacji projektu etnograficznego, przyjmując w nim różne role,	
EK_6	jest gotów do krytycznej oceny nabytej wiedzy z zakresu komunikacji interkulturowej oraz wykorzystania jej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych (a w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu jest gotów do zasięgnięcia opinii ekspertów) oraz do kompetentnego i odpowiedzialnego wykorzystywania tejże wiedzy zarówno podczas codziennej, jak i specjalistycznej (jako tłumacz) komunikacji w języku niemieckim, mając przy tym na uwadze dobro wszystkich uczestników interakcji.	K_Ko1 K_Ko2 K_Ko5

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Komunikacja interkulturowa – wyjaśnienie pojęcia i wprowadzenie w problematykę. Rola komunikacji interkulturowej w kształceniu nauczycieli, tłumaczy, mediatorów. Analiza wybranych modeli komunikacji interpersonalnej przebiegającej na styku co najmniej dwóch kultur – teoretyczne rozważania poparte przykładowymi krytycznymi sytuacjami interakcyjnymi.
Kultura – zdefiniowanie pojęcia z perspektywy językoznawstwa, antropologii kultury, socjologii, pedagogiki i psychologii społecznej. Związki języka z kulturą – perspektywa społeczna i antropocentryczna. Określanie granic kultury – granice polityczne, geograficzne, językowe, duchowo-historyczne i socjologiczne kultury. Kultura narodowa – wyjaśnienie pojęcia oraz analiza wybranych typologii kultury (Hofstede, Thomas).
Kompetencja interkulturowa – przegląd definicji; Omówienie i analiza wybranych modeli kompetencji interkulturowej.
Nieporozumienia natury (inter)kulturowej – charakterystyka wybranych typologii niepowodzeń komunikacyjnych w ujęciu interkulturowym. Krytyczne sytuacje interakcyjne – zdefiniowanie pojęcia oraz analiza wybranych przykładów.
Kultura (narodowa) a grzeczność w komunikacji – bezpośredni i pośredni styl komunikowania się; omówienie zachowań werbalnych i niewerbalnych obowiązujących w obrębie wybranych kultur (przede wszystkim polskiej i niemieckiej, ale także japońskiej, chińskiej, arabskiej).
Postrzeganie siebie i innych – obraz własny i obraz obcy; tożsamość kulturowa jednostki; stereotyp i uprzedzenie – zdefiniowanie pojęć; prezentacja wybranych badań opinii publicznej dotyczących wzajemnego postrzegania wybranych nacji.
Praca projektowa – prezentacja filmów poświęconych nieporozumieniom interkulturowym, które zostały wyreżyserowane i nakręcone przez studentów.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład problemowy / wykład z prezentacją multimedialną, metoda projektów, dyskusja, analiza przypadków, metody kształcenia na odległość.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w., ćw., ...)
EK_01	obserwacja w trakcie zajęć, zaliczenie ustne w formie tradycyjnej	w.
EK_02	obserwacja w trakcie zajęć, zaliczenie ustne w formie tradycyjnej	w.
EK_03	obserwacja w trakcie zajęć, zaliczenie ustne w formie tradycyjnej	w.
EK_04	obserwacja w trakcie zajęć, zaliczenie ustne w formie tradycyjnej, projekt	w.
EK_05	projekt	w.
EK_06	obserwacja w trakcie zajęć, projekt	w.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się. Po semestrze 4. zaliczenie na ocenę na podstawie uzyskania pozytywnej oceny z zaliczenia ustnego i prezentacji projektu (filmu) oraz systematycznej obecności. Zdobycie min. 60% punktów z przewidzianych prac oraz zaliczenia ustnego uprawnia do otrzymania pozytywnej oceny z przedmiotu, tj. dst; min. 70% +dst, min. 80% db, min. 90% +db, od 96% bdb.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄgniĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z planu studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	15
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

wymiar godzinowy	brak
zasady i formy odbywania praktyk	brak

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

- Adamczak-Krysztofowicz, Sylwia / Miłuńska, Krystyna (2020): *Interkulturelle Kommunikation und Angewandte Linguistik: zur Positionierung der beiden Disziplinen und ihrer Studienschwerpunkte unter Berücksichtigung der neuen Reform im polnischen Hochschulwesen*. W: Adamczak-Krysztofowicz, Sylwia / Szczepaniak-Kozak, Anna / Rybszleger Paweł (red.): *Angewandte Linguistik – Neue Herausforderungen und Konzepte*. Festschrift für Izabela Prokop zum 70. Geburtstag. Vanderhoeck & Ruprecht Verlage: Göttingen, 159-180.
- Erll, Astrid / Gymnich, Marion (2007): *Interkulturelle Kompetenzen. Erfolgreich kommunizieren zwischen den Kulturen*. Klett Lernen und Wissen GmbH: Stuttgart.
- Kübler, Hans Dieter (2011): *Interkulturelle Medienkommunikation. Eine Einführung*. Wiesbaden: Verlag für Sozialwissenschaften.
- Maletzke, Gerhard (1996): *Interkulturelle Kommunikation. zur Interaktion zwischen Menschen verschiedener Kulturen*. Opladen: Westdeutscher Verlag.
- Miłuńska, Krystyna (2005): *Interkulturelle Verständigungsprobleme in der Alltagskommunikation und Konsequenzen für interkulturell bezogenen Fremdsprachenunterricht*. In: *Prace naukowo-dydaktyczne Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Krośnie*. 19/2005, 207-218.
- Miłuńska, Krystyna (2010): *Stereotype und Vorurteile in der deutsch-polnischen Wahrnehmung*. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego.
- Miłuńska, Krystyna (2011): *Interkulturelle Kommunikation – obligatorisches Fach philologischer Studienrichtungen*. W: *Studia Germanica Resoviensia 9*. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego. Seria Filologiczna. Zeszyt 67/2011, 233-250.
- Miłuńska, Krystyna (2012): *Rozwój kompetencji interkulturowej w warunkach szkolnych – mity a polska rzeczywistość. Na przykładzie języka niemieckiego jako L3*. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego.
- Miłuńska, Krystyna (2016): *Die Entwicklung der interkulturellen Kompetenz im DaF-Unterricht – ein Meilenstein im deutsch-polnischen Dialog. Zum Deutschlandbild der Polen, Polenbild der Deutschen und interkulturellen / deutsch-polnischen Dialog*. In: Wierzbicka, Mariola / Wille, Lucyna (Hrsg.): *Im Wirkungsfeld der kontrastiven und angewandten Linguistik / In the field of contrastive and applied linguistics*. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego. Bd. 7., 74-91.
- Miłuńska, Krystyna (2017): *Interkulturelle Missverständnisse und Fehldeutungen. Zu kulturell bedingten kritischen Interaktionssituationen aus theoretischer Sicht*. W: Miłuńska, Krystyna / Sieradzka, Małgorzata (red.): *Interlinguales und -kulturelles Sprachhandeln: interdisziplinäre Perspektiven*. Bd. 2. Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego: Rzeszów, 169-184.
- Straub Jürgen / Weidemann, Arne / Weidemann Doris (2007): *Handbuch interkulturelle Kommunikation und Kompetenz. Grundbegriffe – Theorien – Anwendungsfelder*. J.B. Metzler: Stuttgart.

Literatura uzupełniająca:

- Bolten, Jürgen (2007): *Interkulturelle Kompetenz*. Erfurt: Landeszentrale für Politische Bildung Thüringen.

- Bouchara, Abdelaziz (2002): *Höflichkeitsformen in der Interaktion zwischen Deutschen und Arabern. Ein Beitrag zur interkulturellen Kommunikation*. Tübingen: Max Niemeyer.
- Eismann, Volker (2007): *Erfolgreich in der interkulturellen Kommunikation*. Berlin: Cornelsen.
- Haß, Jessica (2020): *Stereotype im interkulturellen Training*. Wiesbaden: Springer.
- Heringer, Hans Jürgen (2004): *Interkulturelle Kommunikation: Grundlagen und Konzepte*. Tübingen/Basel: Francke.
- Heringer, Hans Jürgen (2012): *Interkulturelle Kompetenz. Ein Arbeitsbuch mit interaktiver CD und Lösungsvorschlägen*. Tübingen und Basel: A. Francke Verlag.
- Hofstede, Gerd (1993): *Kulturen-Organisationen-Management. Interkulturelle Zusammenarbeit*. Wiesbaden: Gabler.
- Jammal, Elis (2014): *Kultur und Interkulturalität. Interdisziplinäre Zugänge*. Wiesbaden: Springer Fachmedien.
- Liang, Yong (1992): *Höflichkeit als interkulturelles Verständigungsproblem. Eine kontrastive Analyse Deutsch/Chinesisch zum kommunikativen Verhalten in Alltag und Wissenschaftsbetrieb*. In: Jahrbuch Deutsch als Fremdsprache, 18, 65-86.
- Lüsebrink, Hans Jürgen (2005): *Interkulturelle Kommunikation. Interaktion, Fremdwahrnehmung, Kulturtransfer*. Stuttgart-Weimar: Metzler.
- Marcjanik, Małgorzata (2007): *Grzeczność w komunikacji językowej*. Warszawa: PWN.
- Mikułowski Pomorski, Jerzy (2003): *Komunikacja międzykulturowa. Wprowadzenie*. Kraków: Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej.
- Nieke, Wolfgang (2008): *Interkulturelle Erziehung und Bildung. Wertorientierungen im Alltag*. Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften | GWV Fachverlage GmbH.
- Sugitani, Masako (2002): *Als kritisch erlebte Interaktionssituationen in der japanisch-deutschen Begegnung. Eine Erkundung des Alltagswissens am Arbeitsplatz*. In: Hauschild, Thomas / Warneken, Bernd Jürgen (Hrsg.): *Inspecting Germany. Internationale Deutschland-Ethnographie der Gegenwart*. Münster, Hamburg, London: Lit Verlag. Band 1, 89-105.
- Tomiczek Eugeniusz u.a. (2004): *Deutsch-polnische Grammatik der Höflichkeit*. In: Vogt, Matthias Theodor u.a. (Hrsg.): *Kulturen in Begegnung. Collegium Pontes Görlitz-Zgorzelec-Zhorelec 2003*. Wrocław-Görlitz: Oficyna Wydawnicza ATUT, 247-274.

Najnowsze publikacje o charakterze naukowym oraz materiały z prasy bieżącej i zasobów internetowych, zgodne z treściami merytorycznymi przedmiotu

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej